

ת"פ 13268/09/15 - מדינת ישראל נגד ניסים פינס, שמעון בלולו, חניתה פינס, ש.י.נ. גן רוה בע"מ, יאיר ביטון, ב. יאיר חברה קבלנית לעבודות בניה 1988 בע"מ, א.א.נ. חשמל בע"מ, נפתלי פרץ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

10.2.2020

ת"פ 13268-09-15 מדינת ישראל נ' פינס ואח'

בפני כבוד השופטת טלי חיימוביץ
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשמים

1. ניסים פינס
2. שמעון בלולו
3. חניתה פינס
4. ש.י.נ. גן רוה בע"מ
5. יאיר ביטון
6. ב. יאיר חברה קבלנית לעבודות בניה 1988 בע"מ
7. א.א.נ. חשמל בע"מ
8. נפתלי פרץ

החלטה (נימוקים)

בבקשת המדינה לקבוע כי נאשם 5 ויתר על חסיון עורך דין - לקוח

במהלך עדותו של עד ההגנה מטעם נאשם 5 (להלן: "הנאשם"), עו"ד רונאל פישר, עתרה המדינה לקבוע כי נאשם 5 ויתר על חסיון עו"ד-לקוח, ומשכך לחייב את עו"ד פישר להשיב לשאלות בנושאים החוסים תחת חסיון. הצדדים טענו בעניין זה בכתב, ובתאריך 9.2.20 דחיתי את הבקשה.

להלן יפורטו נימוקיי לכך.

המאשימה סומכת עתירתה על פרטים שמסר הנאשם מתוך שיחות יעוץ בינו לבין עורכי-דינו, המלמדים לשיטתה על ויתור על חסיון עו"ד-לקוח, כדלקמן:

א. בשנת 2012 לאחר החקירה ביחידת יהלום, סיפר הנאשם לעו"ד רות דוד שפגש שם את עו"ד ניסים מרום, והיא השיבה, כי אם כך מדובר בחקירת יאחב"ל ולא בחקירה של רשויות המס.

ב. בשנת 2014 טרם מעצרו, ולאחר שהוצא נגדו צו איסור יציאה מהארץ, אמרו לו עורכי-הדין שלו, כי שמעו מרשויות החקירה שאם לא יגיד שהוא נסחט על ידי אברג'יל, "יקברו אותו" ואם יספר שהוא נסחט, יניחו לו. על דברים אלה חזרו עורכי-הדין באזניו גם במהלך חקירותיו.

ג. אחרי החקירות ביהלום התבקש הנאשם להגיע לפגישה במשטרה, ובבדיקת עו"ד פושר אצל החוקרים, נאמר לו כי הנאשם אינו חשוד בדבר. למרות זאת משחזר לארץ, הוצא נגדו צו עיכוב יציאה.

ד. בסיום כל חקירה, נהג לשבת עם באי כוחו דאז והם רשמו מפיו את שנשאל והשיב בחקירה.

ה. לשאלות הבהרה שהציגה המאשימה לנאשם, מסר כי עורכי-דינו דאז יגיעו להעיד ויאשרו את עדותו, וכך גם אישרו עורכי דינו הנוכחיים.

חשיפת השיח בינו לבין באי-כוחו דאז, משמעה ויתור על החיסיון, ומעבר לכך ויתר הנאשם על החיסיון במפורש כאשר הפנה את ב"כ המאשימה לחקור את באי כוחו.

בנוסף, הנאשם זימן את עו"ד פושר, על מנת שיתמוך בהסבר לסתירה שבין גרסתו של הנאשם בחקירת המשטרה בדבר היכרותו עם אברג'יל, לבין שינוי החזית בחקירה בבית המשפט. הנאשם ביקש להוכיח, באמצעות עו"ד פושר, כי נאמר לו על ידי עורכי-דינו כי המשטרה תפליל אותו אם לא יאמר כי הוא נסחט על ידי אברג'יל, ולכן הרחיק עצמו ממנו.

הזמנת עו"ד פושר כעד הגנה, להעיד על דברים שבינו לבין הנאשם, מהווה ויתור על חיסיון עורך-דין-לקוח, לאחר שבמסגרת חקירתו הראשית מסר פרטים רבים שלכאורה חוסים תחת חיסיון, מבלי לטעון לחיסיון, כולל בדבר ייעוץ לנאשם, טרם ובמהלך חקירתו במשטרה.

בין היתר אמר את הדברים הבאים:

1. בשנת 2007 הנאשם דיווח לו כי הגיעו אנשי משטרה לחוקרו, ולאחר שערך עו"ד פושר בירור ביאחב"ל, הודיע לנאשם כי "הכל בסדר", היינו כי אינו חשוד.

2. בשנת 2012, לאחר שהחלה החקירה, היה עו"ד פושר שותף לעריכת הסכם העדר תביעות בין חברת גן רווה לבין חברת ב. יאיר, והנחה את חברת ב. יאיר שלא לתבוע קבלני משנה.

3. בחודש מאי 2014, לאחר שהחלה חקירת יהלום, הנחתה עו"ד שטרול את הנאשם לספר כי הוא נסחט, שאם לא כן, "יתפרו לו תיק". הוא עצמו אמר לנאשם שאין באפשרותו לעזור לו, ועו"ד שטרול הבהירה לנאשם, כי אם לא יעזור בחקירה יהפכו אותו לאיש הרע.

4. מצבו הנפשי של הנאשם בחקירה היה רעוע, הוא "דיבר שטויות" ומלמל, ולא ניתן היה להבינו. העד גם השיב מדוע לא נערכה לנאשם חוות דעת פסיכיאטרית (בגלל התנגדות הנאשם).

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקת בית המשפט העליון, וטענה, כי לא ניתן לוותר על חיסיון רק בנוגע למספר משפטים לבחירת הנאשם ולחסות את היתר. לבטח לא ניתן לעשות כן כאשר זומן עורך-הדין בעצמו להעיד בנושאים אלה, ונאמר במפורש כי ניתן יהיה לחקור את סניגוריו הקודמים של הנאשם באותם הנושאים. שעה שחשף הלקוח חלק מהמגעים

והמסמכים בינו לבין עורך-דינו, אינו יכול עוד לטעון לחיסיון עורך-דין-לקוח.

איני מקבלת את טענות המאשימה, לפיה בנסיבות העניין הוסר החיסיון.

חיסיון עורך-דין-לקוח המעוגן בסעיף 48 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 הוא חיסיון שנהוג לראותו כ"מוחלט", דהיינו, ככזה שאין לבית המשפט שיקול דעת להסירו, ומטרתו להבטיח כי הלקוח יוכל למסור לעורך-הדין את כל המידע שברשותו, ללא חשש שיגיע לידי אחרים. מטרת החיסיון היא להבטיח כי הלקוח יקבל מבא כוחו ייעוץ והגנה על זכויותיו, מבלי לחשוש שדברים אשר יוחלפו ביניהם, יתגלו לאחרים ויעמדו לו לרועץ. אי לכך, מוקמה הזכות לחיסיון זה כעדיפה במדרג על הכלל שמחייב גילוי מלא של העובדות הרלוונטיות להתדיינות. ראו: רע"א 5806/06 עיזבון המנוח נמירובסקי מיכאל ז"ל נ' אורי שימקו (פורסם בנבו, 13.6.2007), י' קדמי, על הראיות חלק שלישי 1071 (2009), אליהו הרנון, דיני ראיות חלק שני 98 (1977).

על רקע שיקולים אלה, יש לבחון גם את הסיטואציה של ויתור נטען של הלקוח על החיסיון.

אני מקבלת את עמדת ההגנה, לפיה עדויותיהם של הנאשם ושל עו"ד פישר, לא נגעו בנושאים שבליבת החיסיון, כגון מידע שמסר הנאשם לבאי-כוחו או ייעוץ משפטי קונקרטי בנוגע לאירועים נושא החקירה. אמירה מצד עו"ד דוד כי נוכחותו של עו"ד מרום בסביבה מלמדת על כך שמדובר בחקירת יאחב"ל, גם אם יכולה בדוחק להיכלל בגדר יעוץ משפטי, לבטח היא בפריפריה של הייעוץ. גם הצגת עמדת גורמי האכיפה כפי שהבינו אותה הסניגורים דאז (קורבן סחיטה או שותף לפשע), אינה בליבת הייעוץ המשפטי שניתן לנאשם, ופרישתה כיום בפני בית המשפט, קשורה יותר לטענות ההגנה של הנאשם ביחס לאסטרטגיה הפסולה שנקטו נגדו (לטענתו) רשויות החקירה. טענה זו להתנהגות לא ראויה של רשויות החקירה, כמו גם בנושא ההטעיה הנטענת כי הנאשם אינו חשוד, על מנת לגרום לו להגיע לישראל, הועלתה על-ידי סניגוריו של הנאשם כבר בראשית ההליך המשפטי, בדיוני המעצר לצורך חקירה. בכך גם התמקדה עדותו של עו"ד פישר, דהיינו, יותר במגעיו עם גורמי האכיפה בשנים הרלוונטיות (ענייני הנסחט/שותף או החשוד/לא חשוד) וטענותיו בעניין זה בהליך המעצר לצורך חקירה, ופחות בייעוץ המשפטי שנתן לנאשם.

קביעה כי נאשם ויתר על חיסיון, שמורה למקרים מיוחדים, ומכאן שלא כל אמירה של לקוח (נאשם או חשוד), החושפת חילופי דברים בינו לבין עורך הדין, גם אם ביסודה עוסקת בעניינים החוסים בחיסיון, תתפרש כוויתור על החיסיון.

אשר לטענה כי הנאשם וסנגוריו הנוכחיים הפנו את ב"כ המאשימה לשאול את עורכי דינו דאז שאלות כאלה ואחרות, מדובר היה בשאלת מקור המידע בדבר הסחיטה או הפללה, ולא בפרישת מכלול הייעוץ המשפטי שנתנו לנאשם.

גם איני מקבלת את טענת המאשימה, לפיה הנאשם או עו"ד פישר סיפרו בחקירתם אודות ההנחייה המקצועית שקיבל הנאשם מבאי-כוחו דאז, מה למסור בחקירת המשטרה בדבר יחסיו עם אברג'יל. נושא זה (של תוכן ההנחייה המקצועית) לא עלה. שעה שלא הנאשם ולא עו"ד פישר סיפרו על כך, לא נפתחה הדלת לחקירה נגדית בנושא, שכן לא הוסר החיסיון.

ההלכה הפסוקה מלמדת כי ניתן לוותר באופן חלקי על חיסיון. ראו ע"א 50/66 קלבר נגד קרן, פ"ד כ(2) 266 (1966), שם נידונה שאלת ויתור הלקוח במשמע על החיסיון, לאחר שהזמין את בא-כוחו להעיד בדבר הוראות מסוימות שנתן לו בעסקה נשוא אותו הליך. נאמר: **"דעתנו היא שמשנקרא העד להעיד על נושא ההוראות שקיבל ממרשתו, קמה לבא-כוח המערער הזכות לחקור את העד חקירה נגדית על אותו נושא במלואו. המדובר אינו**

במשא-ומתן פנימי בין עורך-דין למרשו, אלא בעובדה השנויה במחלוקת במשפט".

מכאן, שגם הפסיקה מכירה בגילוי חלקי, והיקף הגילוי נובע מהפלוגתא הנדונה.

הפלוגתא נשוא בקשה זו, היא מה ייעצו לנאשם עורכי-דינו דאז, לומר בחקירת המשטרה ביחס להיכרותו עם אברג'יל, או בנושאים קשורים אחרים. לגבי פלוגתא זו לא הוסר החיסיון, עקב חשיפת חלקים ממנה. הנאשם לא העיד אודות התייעצויותיו עם סניגוריו בשאלה מה עליו להגיד בחקירת המשטרה, אלא סיפר מה הבינו הסניגורים עוה"ד שטרול, דוד ופישר, לאחר ששוחחו עם אנשי החקירות, וכיצד העבירו את המידע הזה לנאשם. אין מדובר באותה פלוגתא.

ניתנה היום, ט"ו שבט תש"פ, 10 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.